

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Vårdvalskontor	Organisation Region Värmland	Version 2
Dokumentägare Eric Le Brasseur Specialist i allmänmedicin	Fastställare Henrik Svensson Biträdande hälso- och sjukvårdsdirektör	Giltig fr.o.m. 2025-05-06	Giltig t.o.m. 2027-05-06

Dokumentation av skörhet med Clinical Frailty Scale (CFS)

Gäller för: Hälso- och sjukvård

Bakgrund

Clinical Frailty Scale (CFS) är en markör för biologisk ålder och skalan bygger på klinisk bedömning av samsjuklighet, ADL och kognitiv förmåga.

CFS kan bidra till att individer med hög kronologisk ålder inte slentrianmässigt ges låg prioritet beträffande olika interventioner.

CFS är validerad för patienter 65 år och äldre.

Tillämpning

Det rekommenderas att dokumentera Clinical Frailty Scale på patienter 65 år och äldre:

- med multisjuklighet
- med kognitiv svikt – grad av kognitiv svikt korrelerar väl med CFS
- med upprepade vårdtillfällen
- boende på SÄBO eller inskrivna i hemsjukvård

Det är särskilt viktigt att dokumentera CFS när biologisk och kronologisk ålder skiljer sig.

Skatningen ska utföras när patienten är i sitt habitualtillstånd, inte i samband med akut sjukdom.

Ny bedömning

När en bedömning enligt Clinical Frailty Scale har initierats är en ny bedömning lämplig vid ny kontakt:

- om patientens tillstånd är stadigvarande förändrat
- om det har gått lång tid, förslagsvis minst ett år, sedan förgående bedömning

Dokumentation i Cosmic

CFS dokumenteras på sökordet *Clinical Frailty Scale* i Cosmic, med följande fasta val:

1. Mycket vital
2. Vital
3. Klarar sig bra
4. Sårbar
5. Lindrigt skör
6. Måttligt skör
7. Allvarligt skör
8. Mycket allvarlig skör

9. Terminalt sjuk

För varje nivå (1-9) finns en beskrivning i Cosmic, se även rubriken *Skattningsskalans nivåer* nedan.

Det finns möjlighet att skriva en kommentar till det fasta valet. Det bör i fritext anges vilka aspekter i skattningsskalans nivåer som har fallit ut.

Skattningsskalans nivåer

- **Mycket vital.** Personer som är starka, aktiva, energiska och motiverade. De tränar regelbundet och hör till dem som är mest vitala för sin ålder.
- **Vital.** Personer som inte har några sjukdomssymtom men som är mindre vitala än personer i kategori 1. De tränar ofta eller är emellanåt mycket aktiva, till exempel beroende på årstid.
- **Klarar sig bra.** Personer vars medicinska problem är väl kontrollerade, även om de emellanåt har symtom. De är sällan regelbundet aktiva utöver vanliga promenader.
- **Lever med mycket lindrig skörhet.** Denna kategori markerar en tidig övergång från fullständigt oberoende. Är inte beroende av andras hjälp i vardagen, men har ofta symtom som begränsar deras aktiviteter. Ett vanligt klagomål är att de »saktar ned« och/eller blir trötta under dagen.
- **Lever med lindrig skörhet.** Dessa personer är ofta uppenbart långsammare och behöver hjälp med komplexa instrumentella aktiviteter i dagliga livet (IADL) (ekonomi, transporter, tungt hushållsarbete). Lindrig skörhet försämrar i allmänhet förmågan att handla och gå ut på egen hand, förbereda måltid och sköta medicinering och börjar begränsa lättare hushållsarbete.
- **Lever med måttlig skörhet.** Personer som behöver hjälp med alla utomhusaktiviteter och hushållsarbete. Inomhus har de ofta problem med trappor, behöver hjälp med att tvätta sig och kan behöva minimal hjälp (uppmaning, stöd) med att klä på sig.
- **Lever med allvarlig skörhet.** Är helt beroende av andra för sin personliga vård oavsett orsak (fysisk eller kognitiv). Trots det framstår de som stabila och utan hög risk för att dö (inom ungefär 6 månader).
- **Lever med mycket allvarlig skörhet.** Är helt beroende av andra för sin personliga vård och närmar sig livets slut. De kan i allmänhet inte tillfriskna ens från en lindrig sjukdom.
- **Terminalt sjuk.** Närmar sig livets slut. I den här kategorin ingår personer med en förväntad återstående livslängd på mindre än 6 månader, men som inte i övrigt lever med allvarlig skörhet. Många terminalt sjuka kan fortfarande träna fram till mycket nära sin bortgång.

Referens

[Clinical frailty scale – skörhet är ett sätt att skatta biologisk ålder \(lakartidningen.se\)](https://www.lakartidningen.se/clinical-frailty-scale-skorhet-ar-ett-satt-att-skatta-biologisk-alders)

Utarbetad av: Eric Le Brasseur